

2. Aliiev R.A. (2019). Sutnist poniattia «potensial pidpriemstva» ta yoho skladnyky. Pidpriemnytstvo ta innovatsii. 2019. №19. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.8>. URL: <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/203>
3. Dyblenko V. I., Shevchenko O.O., Shpychak O.H. (2010). Otsinka potentsialu promyslovoho pidpriemstva hrafoanalitichnym metodom. Visnyk KNUVD. №5. 2010. S. 60-65.
4. Doroshenko Yu.A. (2007). Ekonomichniy potentsial terytorii. SPb.: Khymyia, 2007. 237 s.
5. Zakon Ukrainy «Pro fizychnu kulturu i sport». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2>
6. Marmul L., Luhova O. (2012). Metodychni pidkhody do otsinky ekonomichnoho potentsialu silskohospodarskykh pidpriemstv. Innovatsiino-investytsiina diialnist. Ekonomist. №2. 2012. S. 24-26
7. Rossokha V.V. (2005). Teoretychni polozhennia otsinky potentsialu pidpriemstv APK. Ekonomika APK. 2005. № 6. S. 45-51.
8. Stratehiia rozvytku fizychnoi kultury i sportu na period do 2028 roku bude realizovana v try etapy. Uriadovyi portal. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/do-2028-roku-30-ukrayinciv-budut-regulyarnozajmatisya-sportom>
9. Khomiakov V.I., Bakum I.V. (2005). Upravlinnia potentsialom pidpriemstva. K.: Kondor, 2005. 400 s.
10. Nenad Zec. (2011). Management in sport. I International Symposium Engineering Management And Competitiveness 2011. June 24-25, 2011, Zrenjanin, Serbia. 2011. pp. 329-332

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4K(132).10
УДК: 378:373.3]:796.035

Вольчинський А.Я.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м.Луцьк;
Ващук Л.М.
кандидат педагогічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м.Луцьк;
Малимон О. О.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк; Смаль Я. А.
кандидат педагогічних наук, доцент, Академія рекреаційних технологій і права; м. Луцьк

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ

Одним із пріоритетних напрямів навчально-виховного процесу початкової школи є фізичне виховання учнів, спрямоване на своєчасне формування у них життєво важливих рухових умінь та навичок, розвиток фізичних якостей, збереження і зміцнення здоров'я, підвищення захисних сил організму та поліпшення його працездатності. Виклад основного матеріалу передбачає відхід від жорсткої регламентації занять з дітьми молодшого шкільного віку, підвищення їхньої емоційної насиченості, використання різноманітності форм, методів та засобів фізичного виховання. Формування зацікавленості учнів до занять фізичної культури є важливою умовою їх успішного фізичного виховання. Професійна готовність вчителя початкової школи здійснюється у процесі вивчення дисциплін різного циклу, оскільки вимагає використання сукупності інтегрованих знань та умінь із різних галузей наук. Проте актуальною є проблема підготовки їх до організації і проведення різноманітних форм рухової активності дітей, формування у них потреб, прагнень і мотивів до позакласних та позашкільних занять у спортивних гуртках, секціях, виконання самостійних занять фізичними вправами. У ході дослідження визначено рівень фізкультурних знань студентів третього та четвертого курсів. Порівняння відповідей анкетування засвідчує кращі знання студенток четвертого курсу.

Ключові слова: фізична культура, учні молодших класів, майбутні вчителі початкової школи, фізкультурні знання.

Вольчинский А.Я., Ващук Л.Н., Малимон А.А., Смаль Я.А. Актуальные проблемы подготовки будущих учителей начальных классов к физкультурно-оздоровительной работе с детьми. Одним из приоритетных направлений учебно-воспитательного процесса начальной школы является физическое воспитание учеников, направленное на своевременное формирование у них жизненно важных двигательных умений и навыков, развитие физических качеств, сохранение и бережение здоровья, повышение защитных сил организма и улучшение его работоспособности. Изложение основного материала предполагает отклонение от жесткой регламентации занятий с детьми младшего школьного возраста, повышение их эмоциональной насыщенности, использование разнообразных форм, методов и средств физического воспитания. Формирование интереса учеников к занятиям физической культуры есть важнейшим условием их успешного физического воспитания. Профессиональная готовность учителя начальной школы осуществляется в процессе изучения дисциплин различного цикла, поскольку требует использования совокупности интегрированных знаний и умений разных отраслей наук. При этом актуальной является проблема подготовки их к организации и проведению разнообразных форм двигательной активности детей, формирование у них потребности и желаний к внеклассным и внешкольным занятиям у

спортивных группах, секциях, выполнение самостоятельных занятий физическими упражнениями. В ходе исследования выявлено уровень физкультурных знаний студенток третьего и четвертого курсов. Сравнение ответов анкетирования свидетельствует о лучших знаниях студенток четвертого курса.

Ключевые слова: физическая культура, ученики младших классов, будущие учителя начальной школы, физкультурные знания.

Volchynskiy A. Y., Vaschuk L.M., Malimon O.O. Current problems of future primary school teachers' preparation for physical and healthcare work with children. One of the priority areas of the primary school educational process is the physical education of young children which is aimed at the formation of their vital motor skills, the development of their physical qualities, the maintaining and the strengthening of young children's health, the increasing of the body's defenses and the improving of its performance efficiency. The presentation of the main material involves a swift away from the strict regulation of class sessions with children in primary school, increasing emotional intenseness of classes, using a variety of forms, methods and means of physical education. The formation of young children's interest in physical training is an important condition for their successful physical education. The professional readiness training of primary school teachers is carried out in the process of mastering different branches of study, by virtue of the fact that it requires using a set of integrated knowledge and skills from different branches of science. However, the problem of preparing future primary school teachers for organizing and conducting various forms of children's motor activity, the development of their needs, aspiration and persuasive for extracurricular activities in sports clubs, sections and performing individual physical training is relevant. As part of the study, the levels of physical education knowledge of third-year and fourth-year students have been determined. Evaluation of the answers to the questionnaire shows the best knowledge of fourth-year students.

Key words: physical culture, primary school children, future primary school teachers, physical education knowledge.

Постановка проблеми. Фізичне виховання школярів – предмет особливої уваги всіх цивілізованих держав і суспільств. Важливі завдання в системі підготовки підростаючого покоління покладаються на вчителя початкової школи. Предмет «Фізична культура» для майбутніх учителів – це, з одного боку, частина загальнолюдської культури, складова виховання, а з іншого, – система фізичного розвитку і здоров'я дітей [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Численні наукові дослідження вказують на тенденцію до зниження рівня здоров'я дітей, підвищення чутливості організму дитини до негативних чинників довкілля, зростання захворюваності за всіма класами хвороб, значною розповсюдженістю поліорганної патології, зниження фізичної працездатності [3].

З 1 вересня 2018 року запроваджено програму нової української школи, яка позначилася і на викладанні фізичної культури у молодших класах. Програма передбачає реалізацію змісту обсягом трьох годин на тиждень. Нові підходи до змісту навчальних занять молодших школярів повинні орієнтувати вчителів не лише на інтелектуальний розвиток особистості учня, сприймання ним навчального матеріалу, а й на його фізичний стан. Формування зацікавленості молодших школярів до занять фізичної культури є важливою умовою їх успішного фізичного виховання. Лише тоді можна досягти всебічного розвитку учнів, зміцнити їх здоров'я і підтримати на високому рівні фізичні, психічні сили та можливості, коли вони з інтересом ставляться до фізичної культури, до різноманітних форм рухової активності у процесі навчальних занять, за особистими бажаннями прагнуть відвідувати заняття спортивних секцій, виконують фізичні вправи і загартовуючі процедури у вільний час, розумно проводять вихідні і канікулярні дні [7].

В окремих дослідженнях [2] наголошено на важливості формування у школярів ціннісних орієнтацій, потреб, прагнень і мотивів до самостійних занять фізичними вправами. У дітей молодшого шкільного віку помічається підвищений інтерес до самих себе. Вони прагнуть мати ті якості, які вважають цінними. Тому професійна діяльність учителя початкової школи вимагає використання сукупності інтегрованих знань та вмінь із різних галузей наук. Не є виключенням і фізична культура. Педагог, що працює з молодшими школярами, виконує головну роль в організації активної рухової діяльності протягом навчального дня, формує мотиви, виховує звичку до систематичних занять фізичними вправами, здійснює зв'язок з сім'єю, спрямовує і контролює самостійну діяльність дітей, проводить навчальну та позакласну роботу [4].

Якщо педагог добре обізнаний у сфері фізичної культури, то він зможе запропонувати дітям фізкультурні хвилини, комплекси нескладних фізичних вправ, вправи, які супроводжуються віршованими текстами, вправи для розвитку дихання, формування постави, для очей, пальчикову гімнастику, вправи-енергізатори. Все це чудово підходить для відпочинку, якщо вчасно і доречно використовується. Головна мета вправ – дати навантаження тим м'язам, які були незадіяними, а також сприяти розслабленню тих м'язів, на які припало значне навантаження. Педагог повинен добирати фізичні вправи таким чином, щоб протягом дня цілеспрямовано навантажувалися і розслаблялися різні групи м'язів дітей: плечового пояса, спини, тазостегнових суглобів [1].

Щоб зняти у дітей напруженість в очах учитель має ефективно добирати фізкультпаузи [6]. На фізкультпаузах, крім виконання загальнорозвивальних вправ, можна бігати, стрибати, гратися в рухливі ігри, використовуючи для цього м'ячі, скакалки, обручі тощо. Отже, фізкультпауза є більш придатною для використання під час перерв між уроками або під час прогулянок у групі подовженого дня. Разом із тим, не виключається можливість використання фізкультпаузи і на уроці.

Більшість учнів початкових класів не вміють правильно дихати під час виконання фізичних вправ, а також в умовах спокою, що призводить до порушення діяльності серцево-судинної і дихальної систем, до зниження насиченості

крові киснем, порушення обміну речовин. За нашими спостереженнями, досить ефективними є вправи на гнучкість у поєднанні з вправами на дихання [1]. Отже, уся педагогічна діяльність учителя початкової школи має бути скерована як на інтелектуальний розвиток школярів, так і на емоційну їх сферу, покращення стану здоров'я та фізичної підготовленості.

Мета дослідження – виявлення фізкультурних знань у майбутніх учителів початкових класів для організації та проведення різноманітних форм рухової активності дітей.

Методи та організація: теоретичний аналіз і синтез, систематизація, узагальнення інформації, викладеної у науково-методичній літературі, опитування, методи математичної статистики. У дослідженні брали участь 36 студентів: 17 студенток – третього курсу та 19 – четвертого курсу факультету педагогічної освіти та соціальної роботи (спеціальність «Початкове навчання») Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із методів отримання інформації є опитування за допомогою попередньо розроблених бланків – анкет. Тобто анкетування в педагогіці і психології має назву "опитування". Особливо часто застосовують анкетування, коли запитання та відповіді на них подаються письмово. Така форма дослідної роботи дала нам змогу оперативно отримати інформацію з кола фізкультурних знань студентів, які сформувалися в ході занять із фізичного виховання, методики навчання фізкультурно-освітньої галузі, життєвого досвіду. Анкета мала 11 запитань і завдань. Узагальнення результатів анкетування представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати анкетування студентів 3–4 курсів (у відсотках)

Питання та завдання	Варіанти відповідей студентів 3 курсу (%) n=17			Варіанти відповідей студентів 4 курсу (%) n=19		
	правильні	неправильні або відсутні	неповні	правильні	неправильні або відсутні	неповні
Що таке "фізична культура"?	8/47,1	-	9/52,9	15/78,9	-	4/21,1
Що таке фізичний стан дитини?	7/41,2	2/11,8	8/47,0	9/47,4	1/5,2	9/47,4
Назвіть методи фізичного виховання учнів молодших класів.	5/29,4	3/17,6	9/52,9	7/36,8	-	12/63,2
Які основні засоби фізичного виховання дітей?	11/64,7	-	6/35,3	16/84,2	-	3/15,8
Назвіть основні цілі фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку.	9/52,9	-	8/47,1	9/47,4	-	10/52,6
Назвіть позакласні та позашкільні форми роботи з фізичного виховання учнів.	9/52,9	-	8/47,1	13/68,4	-	6/31,6
Які вікові особливості фізичного розвитку молодших школярів?	12/70,6	-	5/29,4	15/78,9	-	4/21,1
Назвіть анатомо-фізіологічні особливості молодших школярів.	8/47,1	-	9/52,9	12/63,2	-	7/36,8
Яка роль рухової активності у фізичному розвитку дитини?	10/58,8	-	7/41,2	15/78,9	-	4/21,1
Охарактеризуйте поняття "фізіологічна адаптація" дитини у шкільному колективі	6/35,3	-	11/64,7	11/57,9	-	8/42,1
Яка роль батьків у фізичному вихованні дітей?	7/41,2	-	10/58,8	10/52,6	-	9/47,4

Навчальний матеріал програми з фізичної культури розподілений не за видами спорту, а за способами рухової діяльності, що дає змогу школярам опанувати основами рухових дій, які у подальшому можуть удосконалюватися у будь-якому виді спорту, обраному учнем. Отже, на перше запитання анкети "Що таке "фізична культура?" 47,1 % студенток 3 курсу та 78,9 респонденток 4 курсу дали правильні відповіді, відповідно у 52,9 % та 21,1 % опитаних відповіді були неповними.

На друге запитання анкети "Що таке "фізичний стан" дитини?" майбутні вчителі показали невисокі знання з цього питання. Тобто, лише 41,2 % студенток 3 курсу та 47,4 % 4 курсу відповіли правильно. Для двох студенток 3 курсу та однієї студентки 4 курсу це питання виявилось складним, оскільки вони дали неправильні відповіді. Відповідно 47,0 % третьокурсниць та 47,4 % четвертокурсниць дали неповні відповіді.

Фізичне виховання в початковій школі здійснюється за допомогою різноманітних методів. Зокрема це методи, спрямовані на отримання спеціальних знань. Їх зазвичай поділяють на три групи. Першу групу складають ті, що

передбачають усне передавання вчителем та засвоєння учнями інформації. Це, зокрема, бесіди, пояснення, розповіді та інші форми мовного впливу. Друга група методів пов'язана з передаванням та засвоєнням друкованої інформації шляхом самостійної роботи учнів з підручниками, картками, програмованими посібниками тощо. До *третьої* групи відносять натуральний (безпосередній) показ вправи вчителем або одним з учнів та використання ілюстративного матеріалу. Назвати всі основні методи фізичного виховання змогли лише 29,4 % студенток 3 курсу та 36,8 % 4 курсу. Значна кількість (52,9 % третьокурниць та 63,2 % четвертокурсниць) анкетованих студентів дала неповні відповіді, а 17,6 % третьокурниць зовсім не дали відповіді.

Для національної системи фізичного виховання характерний цілий комплекс засобів. Проте основним засобом розв'язання завдань фізичного виховання і досягнення його мети є рухова активність (фізичні вправи, народні ігри і забави, побутові дії тощо). Допоміжним засобом є оздоровчі сили природи та гігієнічні фактори (режим дня і харчування, дотримання правил особистої та громадської гігієни тощо). Студенти 3–4 курсів загалом охарактеризували основні засоби фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку. 64,7 % третьокурниць та 84,2 % четвертокурсниць дали змістовну їх характеристику. У решти 35,3 % і, відповідно, 15,8 % відповіді були неповними.

Під час вивчення дисципліни "Фізична культура" реалізуються навчальні, розвивальні, оздоровчі, пізнавальні та виховні цілі. Правильне визначення цілей фізичного виховання учнів дали 9 студенток 3 курсу та 10 четвертокурсниць. Решта студентів у питанні основних цілей фізичного виховання молодших школярів вважають лише навчальні та виховні.

Важливим завданням фізичного виховання учнів є організація щоденних занять фізичною культурою. Розв'язання цього завдання великою мірою залежить від активації позакласних і позашкільних форм роботи. Такі форми позакласної роботи з фізичного виховання учнів, як гуртки, характеризуються організацією регулярних занять фізичними вправами, виходячи з потреб та інтересів школярів. Завдання гуртків лікувальної фізичної культури також спрямовані на залучення учнів до регулярних занять фізичними вправами з метою покращення їх фізичного розвитку та фізичної підготовленості. Спортивні секції створюються для учнів основної медичної групи. Основним їх завданням є підготовка учнів до спортивних змагань. Крім того, в спортивних секціях проводять відбір учнів у дитячо-юнацькі спортивні школи.

Доповнюючи урочну та позакласні форми фізичного виховання позашкільна робота сприяє ефективній організації дозвілля і повсякденного побуту учнів, підготовку їх до трудової діяльності і виховання спортивних резервів з метою формування збірних команд для участі в спортивних змаганнях різного рівня. Отже, 52,9 % студенток 3 курсу та 68,4 % 4 курсу дали правильні відповіді на це питання. У 47,1 % третьокурниць та 31,6 % четвертокурсниць відповіді були неповними.

Для організації раціонального режиму праці й відпочинку та розробки ефективних засобів впливу на організм необхідні знання про основні закономірності вікового розвитку школярів. У зв'язку з цим стає актуальним вивчення особливостей фізіологічного і фізичного розвитку. Нами виявлено, що майбутні вчителі початкових класів добре підготовлені з цього питання, оскільки 70,6 % третьокурниць та 78,9 **четвертокурсниць** дали повні, вичерпні відповіді. У решти студенток (29,4 % третьокурниць та 21,1 % **четвертокурсниць**) відповіді були неповними.

На наступне питання анкети "Яка роль рухової активності у фізичному розвитку дитини?" четвертокурсниці значно переважають студенток третього курсу у правильних відповідях.

Однією з найскладніших проблем психолого-педагогічної науки та навчально-виховної практики є фізіологічна адаптація дитини, яка заважає її соціалізації та гармонійному розвитку особистості, перешкоджає подальшій успішності в навчанні. Нами виявлено, що значний відсоток (64,7 % студентів 3 курсу та 42,1 % четвертокурсниць) анкетованих не змогли дати повного визначення фізіологічної адаптації дитини у шкільному колективі.

Формування у дитини інтересу до фізичної культури має здійснюватися на рівні комплексного впливу як школи, так і сім'ї. Батьки повинні розуміти, що основне значення у фізичному вихованні дитини має її власна діяльність. Тому навчання має зводитися не лише до словесних вказівок; дорослі повинні показувати приклад у виконанні фізичних вправ, заохочувати, організовувати заняття, проводити ігри тощо. Менше половини студентів (41,2 %) 3 курсу змогли дати правильне визначення ролі батьків у проблемі фізичного виховання дитини. 58,8 % респондентів цього ж курсу дали неповні відповіді. Четвертокурсниці краще охарактеризували роль сім'ї у фізичному вихованні дітей, проте й серед них 47,4 % дали неповні відповіді. На основі наведених вище даних можна стверджувати, що основний компонент готовності студентів до організації і проведення рухової активності дітей у процесі навчальних занять є достатньо сформованим.

Висновки. Сучасний педагог початкової ланки освіти має досконало знати педагогіку й методику навчання та виховання, володіти широким спектром умінь і навичок, орієнтуватися в сучасних освітніх системах і програмах. Особлива значущість діяльності вчителя в тому, що він закладає у дітей фундамент знань не лише педагогічного циклу, а й формує у них потребу до фізичного вдосконалення та зміцнення здоров'я. За результатами анкетування студентів 3 та 4 курсів нами виявлено рівень їх фізкультурних знань. Порівняння відповіді студентів 3-4 курсів засвідчує кращі знання четвертокурсниць. Проте, за окремими питаннями і завданнями четвертокурсниці також показали невисокі знання.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням фізичного стану майбутніх учителів початкових класів.

Література

1. Вольчинський А. Я. Соціальні функції адаптивної фізичної культури дітей з інвалідністю / Анатолій Вольчинський, Ярослав Смаль, Олександр Малімон, Андрій Ковальчук // Молодіжний науковий вісник СХУ імені Лесі Українки. – № 35. – 2019. – С.14–19.
2. Захожа Н. Я. Формування готовності школярів до самостійних занять фізичними вправами: навч.-метод.

- посібник / Н. Я. Захожа, О. О. Малімон, В. В. Захожий. – Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2014. – 174 с.
3. Калиниченко І. Оцінка здоров'я та фізичного стану дітей молодшого шкільного віку / І. Калиниченко // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. праць. – Т 2. – 2008. – С.128–131.
4. Мацкевич Н. М. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до роботи з фізичного виховання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вих. і спорту: спец. 24.00.02 – Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення / Н. М. Мацкевич. – Рівне, 2001. – 26 с.
5. Паршук С. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до національного виховання учнів: дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / С. М. Паршук. – Одеса, 2006. – 186 с.
6. Шульга Л. Г. Фізкультхвилинки на уроках у початкових класах / Л. Г. Шульга. – Куп'янськ, 2011. – 44 с.
7. Яворська Т. Є. Рухова активність як складова гармонійного розвитку дитини молодшого шкільного віку в навчально-виховному процесі / Т. Є. Яворська // Підготовка педагогів до впровадження державних стандартів дошкільної та початкової освіти. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – С.552–555.

Referens

1. Volchynskiy Anatolii, Smal Yaroslav, Malimon Oleksandr, Kovalchuk Andrii (2019). Sotsialni funktsii adaptivnoi fizychnoi kultury ditei z invalidnistiu "Social functions of adaptive physical culture for disabled children". Molodizhnyi naukovyi visnyk SNU imeni Lesi Ukrainky. №35. S.14-19. [in Ukrainian].
2. Zakhozha N. Ya., Malimon O.O., Zakhozhyi V.V. (2014). Formuvannia hotovnosti shkoliariv do samostiinykh zaniat fizychnymy vpravamy "Formation of schoolchildren's readiness for individual physical exercises": navch.-metod. Posibnyk. Lutsk: SNU imeni Lesi Ukrainky. 174 s. [in Ukrainian].
3. Kalynychenko I. (2008) Otsinka zdorovia ta fizychnoho stanu ditei molodshoho shkilnoho viku "Assessment of primary school children's health and physical fitness". Fizychno vykhovannia, sport i kultura zdorovia u suchasnomu suspilstvi: zb. nauk. prats. T 2. S.128-131. [in Ukrainian].
4. Matskevych N.M. (2001) Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly do roboty z fizychnoho vykhovannia "Training readiness of future primary school teachers to work on physical education": avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. nauk z fiz. vykh. i sportu: spets. 24.00.02 – Fizychna kultura, fizychno vykhovannia riznykh hrup naselennia. Rivne. 26 s. [in Ukrainian].
5. Parshuk S. M. (2006) Pidhotovka maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly do natsionalnoho vykhovannia uchniv "Training future primary school teachers for national education of school children": dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk: spets. 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoї osvity. Odesa. 186 s. [in Ukrainian].
6. Shulha L. H. (2011) Fizkultkhylynyky na urokakh u pochatkovykh klassakh "Physical activity breaks at Physical Education lessons in primary school". Kupiansk. 44 s. [in Ukrainian].
7. Iavorska T. Ye. (2013) Rukhova aktyvnist yak skladova harmoniinoho rozvytku dytyny molodshoho shkilnoho viku v navchalno-vykhovnomu protsesi "Motor activity as a component of harmonious development of primary school children in the educational process". Pidhotovka pedahohiv do vprovadzhennia derzhavnykh standartiv doshkilnoi ta pochatkovoї osvity. Zhytomyr: Vyd-vo ZhDU im. I. Franka. S.552–555. [in Ukrainian].

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.4K(132).11
УДК 796.3 : 005.584

*Глухов І.Г.,
кандидат педагогічних наук, доцент
Херсонський державний університет, м. Херсон
Пітин М.П.,
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Дробот К.В.,
аспірант, асистент викладача
Херсонський державний університет, м. Херсон*

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАНЯТЬ ПЛАВАННЯМ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ РІЗНИХ РОКІВ НАВЧАННЯ

Сьогодні наявна необхідність наукового обговорення та конкретизації організаційних особливостей системи навчання плаванню студентів закладів вищої освіти з урахуванням думок суб'єктів цього процесу, тобто студентів. **Мета:** визначити суб'єктивну думку студентів різних років навчання Херсонського державного університету щодо організаційних особливостей занять плаванням. **Методи:** теоретичний аналіз та узагальнення, вивчення документальних матеріалів, соціологічні методи опитування (анкетування), методи математичної статистики. **Організація.** Було залучено 1513 респондентів, серед них 646 студентів першого року навчання, 458 – другого, 164 студенти третього, 213 – четвертого і лише 32 студенти 5-6 курсів років навчання. **Результати.** На першому місці рекомендовано варіант систематичності занять один раз на тиждень. Більшість респондентів є прихильниками самостійних занять плаванням (45,73% загальної кількості респондентів). При цьому ще два варіанти